

Організація навчального процесу за такою системою у процесі вивчення студентом дисципліни «Економетрія» передбачає послідовне і фундаментальне опрацювання окремих самостійних частин (модулів) дисципліни, а оцінювання якості набутих знань і вмінь здійснюється багатоступеневе.

Нові форми навчання матимуть справу з індивідуальністю, самобутністю особистості, оскільки індивідуальність є головним принципом етики і мусить виступити керівним методологічним положенням у вихованні й навчанні.

Цілеспрямований розвиток індивідуальності можливий лише тоді, коли теорія освіти не декларуватиме необхідність творчості педагога і творчості студента, а систематично за допомогою доцільних методів втілюватиме її у навчально-виховному процесі. Особистісно-орієнтоване навчання у цьому плані є досить перспективним, оскільки воно ґрунтується на самоцінності особистості, її духовності та суверенності. Його метою є формування людини як неповторної особистості, творця самої себе і своїх обставин. Відповідне методичне забезпечення має ґрунтуватися на діалогічному підході, який визначає суб'єктну взаємодію учасників педагогічного процесу, їх самоактуалізацію і самоорієнтацію. Технології такого спрямування передбачають перетворення суперпозиції викладача і субординованої позиції студента в особистісно рівноправну позицію. Якнайактивніше сприяють цьому інтерактивні методи навчання, що активно розробляються останнім часом. Завдяки закладеним у їх суть самостійній діяльності та груповій взаємодії вони можуть бути корисними та перспективними для викладача та студента.

Теоретичною основою запровадження інтерактивних методів навчання мусять бути системний, особистісно-зорієнтований та діяльнісний підходи до побудови дидактичних процесів; теорія оптимізації педагогічного процесу, а також інваріантність процесу навчання, уроку як конкретної форми існування процесу засвоєння знань і методу навчання як мікродіяльності навчання.

Методи інтерактивного навчання можна поділити на дві великі групи: групові та фронтальні. Перші передбачають взаємодію учасників малих груп (на практиці від 2 до 6-ти осіб), другі – спільну роботу та взаємонавчання всього класу.

Безумовно, що запровадження цієї системи при вивченні кожної дисципліни має свої особливості. Зокрема з «Економетрії», запровадження інтерактивних методів навчання дає можливість більш досконало засвоїти методи економетричного моделювання. Економетрія вивчається із застосуванням комп'ютерних технологій при практичній реалізації задач. Більшість студентів проявляє великий інтерес до вивчення

економетрії, розуміючи її важливе значення. А також, студенти мають різний рівень підготовки і швидкість сприйняття матеріалу. Використання оболонки «SITA» та інтерактивних методів навчання набагато спрощує і автоматизує процес видачі та перевірки завдань із дисципліни.

З самого початку слід відзначити, що запровадження інтерактивних форм навчання в навчальний процес з дисципліни «Економетрія», призвело до підвищення мотивації студентів та самостійної активної роботи протягом усього навчального семестру та підвищило їх рівень знань.

Викладач під час інтерактивних форм навчання враховує результати поточного оцінювання знань студентів, включаючи і їх самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань.

Слід зазначити, що дуже важливо постійно інформувати студента про його рівень та оцінку знань, відмічати кращих. Всі бали фіксуються в документах. Упровадження інтерактивних методів системи навчання, підвищує мотивацію студентів до навчання, та забезпечує покращення якості знань. Постійний контроль та об'єктивність оцінювання, створює належні умов для активної участі студентів як на заняттях, так і в наукових дослідженнях.

ОСОБЛИВОСТІ СПІЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРІЯ»

*Л.А. Негребецька, к.е.н., доцент; Д.А. Резніков, асистент
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Економетрія – одна з основних дисциплін у підготовці фахівців економічних спеціальностей. Для засвоєння курсу потрібна математична підготовка, володіння методами математичної статистики, знання економічних категорій і понять. Для успішного освоєння курсу економетрії студенти повинні мати знання з вищої математики, статистики, основ інформатики та комп'ютерної техніки, економічної теорії, фінансового аналізу.

У сучасних умовах європейської інтеграції необхідно враховувати не тільки наявність комп'ютерів та відповідного програмного забезпечення, різних видів ресурсів, а й особливості спільної навчальної діяльності викладачів і студентів під час вивчення дисципліни «Економетрія». До них відносяться:

- складність дисципліни, що полягає в її синтезуючій функції;
- реалізація комплексних завдань на практиці, недоцільність розв'язання простої тренувальної вправи, що суперечитиме принципам та основним етапам побудови моделі;

– наявність обов'язкового двостороннього зв'язку між викладачем і студентом на всіх етапах виконання завдання та його перевірки;

– необхідність виваженого чіткого контролю за ходом розв'язання завдання та на кожному етапі побудови моделі, неправильна реалізація окремого етапу моделювання призводить до отримання неадекватних параметрів моделі та суттєвих помилок (неефективності, неспроможності й змінності коефіцієнтів моделі, зростання помилок моделі й прогнозу);

– встановлення в ході розв'язування взаємозв'язків між окремими етапами моделювання, що неможливо без тісної співпраці викладача та студента;

– наявність методичного забезпечення у різних форматах та для всіх видів занять (лекційних, лабораторних, контрольних, індивідуальних);

– наявність типових зразків розв'язання завдань та створення бази індивідуальних багатоваріантних завдань з кожної теми;

– створення можливостей для взаємодії студента й викладача у навчальний та позаурочний час за допомогою сучасних засобів зв'язку та телекомунікацій;

– необхідність забезпечення ефективної спільної роботи викладача та студентів з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.

Щоб забезпечити ефективне використання отриманих у процесі навчання знань, необхідно не тільки засвоїти фундаментальні поняття курсу, а та реалізовувати вміння й навички побудови економетричних моделей на практиці. Хоча засоби економетрії не дають змоги доводити теоретичні твердження, але за допомогою її методів можна показати, що твердження не суперечить даним спостережень.

Необхідно ефективно організувати співпрацю викладача та студента, тільки внаслідок її появи може бути створене навчальне середовище з повноцінним використанням інформаційних технологій.

Соціальні та економічні умови в Україні швидко змінюються, тому висуваються підвищені вимоги до фахівців, що особливою мірою стосується працівників освіти. Спільна навчальна діяльність викладачів і студентів потребує використання інформаційних технологій у навчальному процесі і вимагає глибокого переосмислення психологічної, дидактичної, наукової та методичної діяльності науково-педагогічних працівників. Для цього необхідними є володіння особистісно-орієнтованою методикою навчання, наявність досвіду роботи викладачів та студентів у галузі використання освітніх інформаційних технологій; наявність ресурсів для ефективного проведення навчальних занять; доступ до сучасних інформаційних технологій. Ці проблеми можуть бути реалізовані засобами традиційної освітньої діяльності, а також за допомогою дистанційної форми навчання.

Література

1. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / За ред. В.Г.Кременя; Упоряд. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубіно, І.І.Бабин. – Київ – Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2004. – 146 с.
2. Болонський процес: проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу // Матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Київ, 20–21 лютого 2004. – К.: Видавництво Європейського університету, 2004. – 196 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ЗАСВОЄННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА ПРИКЛАДІ АНГЛІЙСЬКИХ УСІЧЕНЬ)

О.Б. Остапченко, ст. викладач

Полтавський університет споживчої кооперації України

Суттєвою ознакою новітньої історії України сьогодні, безумовно, можна вважати всебічне оновлення системи вищої освіти. Історично складені форми та методи навчання, орієнтовані на репродуктивну навчально-виховну парадигму, виявилися нездатними забезпечити формування здібностей студента здобувати інформацію самостійно, справлятися з наростаючим її потоком. Натомість соціальне замовлення України вимагає перш за все особистостей, готових і здатних самовдосконалюватися, самоперебудовуватися та самовизначатися. Найбільш відповідними завданням оновлення існуючої системи вищої освіти є інтерактивні методи навчання завдяки закладеним у їх суть самостійній діяльності та груповій взаємодії. До інтерактивних відносять ті навчальні та розвиваючі особистість ігрові технології, які будуються на цілеспрямованій спеціально організованій груповій і міжгруповій діяльності, «зворотному зв'язку» між усіма її учасниками для досягнення взаєморозуміння і корекції навчального й розвиваючого процесу, індивідуального стилю спілкування на основі рефлексивного аналізу. До найбільш розповсюджених інтерактивних методів навчання можна віднести такі: мозкову атаку, тренінги, програмування, комп'ютерне навчання, навчальні групові дискусії, дебати, *case-study* (аналіз конкретних, практичних ситуацій), ділові та рольові ігри.

В умовах переходу до європейських стандартів важливе значення інтерактивним методам навчання надається і на практичних заняттях з англійської мови. Слід зазначити, що в англійській мові за професійним спрямуванням часто зустрічаються скорочення, які виконують функції економічних термінів. Розглянемо особливості використання нових технологій навчання під час їх засвоєння, зокрема